

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De Sponsalibus, Et Matrimoniiis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. 1. An donatio confirmetur, si res donata in testamento relinquatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](#)

ARTICULUS Ultimus.

*Reliqua de donationibus conjugum
constante matrimonio.*

Præmissis addendum videtur. I. generaliter non valere conjugum donationes, etiam si fierent per interpositam personam. Nam (generaliter non valere, que sunt per ipsos conjuges, aut qui ad eos pertinent, aut per interpositas personas, donationis causa aguntur) aperte haberet L. 5. §. 2. ff. b. t. Si autem talis donationis partim aliam personam continget, in eadem L. & §. dicitur: *Si aliarum extricis rerum, vel personarum causa commixta sit, & separari non potest, non valere; si separari possit, valere quoad alterum, non conjugem; his præmissis:*

§. I.

*Andonatio confirmetur, si res donata
in testamento relinquatur.*

Ex hoc, quod donans rem donationem per ultimam voluntatem relinquat, quidam censem, mutatam esse voluntatem prioris donationis; & successivè novam, quæ sit supremi iudicij, hoc est, voluntate non donantis, sed testantis. Magnitudinem utilitatis quæstio est, ut notat Sanchez lib. 6. hic D. 15. num. 7. ac res donata, testamento relicta, confirmetur in vim donationis, an in vim legati? quia si primum res donata transit in dominium donatarii, etiamsi heres non adierit hereditatem; Nam donatio conjugum, secundum morte donantis, qui eam non revocavit, irrevocabiliter facit, rem donatam esse donatarii, ut docet Sanchez D. 14. n. 3. & retrorahitur etiam ad fructus perceptos in vita donatoris, ut dicemus infra, fecis autem si donatario solum obvenire, ut legatum. Nam sub legato non venient fructus, vivo testatore percepti. L. quæst. §. penult. ff. de Legat. i. & legarum non debetur nisi aditâ hereditate, vel repetitâ ab intestato. L. Eam, quam C. de fidei commiss.

In proposita igitur quæstione, non est dubium, priorem donationem confirmari in vim donationis, licet res donata relinquatur per ultimam voluntatem, quando in testamento exprimitur claris verbis,

professionem non dispositus, fruatur, ut ostendimus in Tract. Theol. de Jure & Iust. Et ratio est, quia in casu hoc professio non inducit mortem civilem, quoad effectum donationem revocandi, vel non revocandi, ut dictum est in cit. tract. Ex quo per oppositum colligitur etiam ratio secundi.

1748. Resp. 2. morte civili; quâ maritus efficitur servus pœna, confirmari donationem mariti factam Uxori per L. 24. C. b. t. à nobis relata in præced. non autem, quâ sit servus hominis. Nam de hac, nihil in jure statutum reperitur; & ratio est, quia sic revocari potest ab eo, in cuius dominium transit, factus servus hominis: Secus tamen est, si ex delicto in servilem conditionem est deductus, ut dicitur cit. L. 24. Nam tali casu habetur, tanquam si maritum ejus natura, non pœna subduxerit.

1749. Not. autem, dispositionem juris, quâ statuitur, donationem Uxori à marito factam, confirmari, si factus est servus pœna, hoc est (si condemnatus, ac mortuus ex pœna, vel in servilem conditionem pœnae qualitate deductus est) est in favorem Uxor's donatarie, ut patet ex illis verbis L. 24. quia donatio maritalis pudicitia præmio cessit. Unde non habet locum, si Uxor esset donatrix, & vir donatarius.

1750. Ante tertiam responsonem not. capititis diminutionem esse prioris statutus immutationem, quoad libertatem, civitatem, vel familiam. Triplex enim est, maxima nimirum, quæ tollit libertatem; media, quæ salvâ libertate, jus civitatis adimit: & minima, quæ salvâ libertate, & civitate, adimit statutum familie. Sic Jo. Samuel Styrkius in Tit. 16. l. 1. Instit.

1751. Resp. 3. per solam maximam capititis diminutionem (quæ sit per deportationem, seu exilium) donationem Uxori factam, ceteroquin prohibitam, confirmari, ut res donata, viro mortuo non cedat fisco, si dum viveret, non revocavit? non autem sic, ut non esset revocabilis à viro exule, dum viveret; sic enim definitum est. L. 24. C. b. t. & L. 13. §. 1. ff. cod.

()()()

verbis, quod confirmet priorem donationem, & non utitur verbis, legati, fidei commissi &c. ut recte notat Sanchez cit. D. 15. n. 7. si enim clare constaret, de perseveratione voluntatis donationis; & habetur L. Ex verbis C. b. t. hoc tamen sic limitandum videtur, ut procedat, quando donatio poterat confirmari in vim donationis; ut, si non caruit insinuatione, cum fieri debuisse; secus enim dicendum foret, rem donaram, in quantum in vim donationis confirmari non potuit, valere in vim legati. L. donationes, quas parentes 25. C. b. t.

Difficultas est, si Testator utatur verbis legati, fidei commissi v. g. Uxori meæ lego, quod ei donavi; an videatur tunc recedere à voluntate donandi, substitutâ voluntate legandi? atque adeo, an in hoc casu res donata Uxor sit in vim donationis confirmata, vel solum Legati? Sanchez cit. D. 15. num. 8. docet, videri Testatorem recedere à priori voluntate, & donationem priorem confirmari, ut legatum; quia tamen subiungit eod. n. id legatum potius dici confirmationem donationis, quam ejus revocationem; censet Haunoldus tom. 3. de Just. tr. 9. num. 189. Partem Sanchez in hoc puncto inconstanter loqui. Videtur tamen dicendum oppositum; quia quando Sanchez dicit, eo casu donationem confirmari ut legatum, loquitur de re prius donata; & quando dicit esse potius confirmationem, quam revocationem donationis, loquitur de perceptis vivo Testatore fructibus rei donatae. Nam quando dixit eo casu videri recedente à priori donatione, confirmari ut legatum, subiungit intellige tamen, videri recessum à priori donatione, & confirmari, ut legatum, non quoad fructus perceptos in vita donantis, quod confirmari ex L. cùm Pater. §. Pater filie. ff. de leg. 2. ubi deciditur, quando Pater donavit Uxori ancillas, & pollea eas eidem legavit, partus vivo testatore habitos, esse Uxor.

1756. Ceterum ad quæstionem principalem. Resp. quando verba Testatoris sunt ambigua, an rem prius donatam relinquendo per ultimam voluntatem, per hoc voluerit solum confirmare in vim donationis? an mutata voluntate relinquare ut legatum? potius pro donationis confirmatione pronuntiandum esse, Casus iste

habetur. L. 14. C. b. t. ubi dicitur, ex verbis, que in ultimis voluntatibus inseruntur, licet ad fideicommissum, vel legatum utilia sint, non omnino (nimirum infallibiliter) legati, vel fideicommissi persecutionem dari; sed ita demum, si, relinquendi studio, hujusmodi verba fuerint adscripta; alia (nimirum, ubi non constat de hoc studio, seu intentione) ex senatus consulo potius apposita censeri, ut firmaret libertatem suam, at ei custodienda, etiam moriens, quatenus firmare potuit dominum, prospiceret. Ex quo sequitur, non eo ipso recessum esse à voluntate donandi, licet testamento rem donatam relinquat, etiam utendo, verbis legati fideicommissi, intellige tamen juxta n. 1754.

Dices. L. 109. ff. de Legat. 1. dicitur: 1757. si quando Uxori sue ea, que vivus donaverat, vulgari modo leget, non de aliis donationibus videri eum sentire, quam de his, que jure validitatem non sunt, alioquin & frustra legatus sit; ergo ex hoc habetur, quod, legando prius donata, recessum sit à priori voluntate. Resp. id ex verbis civitatem legis non colligi, sed potius tale legatum donationis confirmationem, esse, quoad ea, in quibus confirmari potest; licet quoad alia, in quibus confirmari non potest, rationem legati habeat. Unde L. 77. §. 17. ff. de legat. 2. dicitur: si partus ancillarum vivo donatore nati (qui propter in fructibus non numerantur) Uxor cedunt, ut dictum est num. 1755. in casu quo ancille illi prius donatae, etiam legata sunt, quantò magis alii fructus.

§. 2.

Quis sit effectus donationis inter Conjuges Confirmatae?

Quæstio est, an donatione morte donantis confirmata pariat hunc effectum, quod donatarius, fructus vivo donatore perceptos ex re donatae lucretur perinde, ac si statim à principio donationis factæ fuisset rei donatae dominus? Resp. quod sic ex L. 25. C. b. t. ibi: tunc & silentium donatoris, vel donatricis & specialis confirmatio ad illud tempus referatur, quod donatione conscripta sit.

Ex hoc colliges. 1. donationes con- 1759. jugum, donantis morte confirmatas, juris-